

Forskjellige Slægtebogsoptegnelser.

Meddelte af Archivfuldmægtig **E. A. Thomle.**

(Fortsat fra 2 R. B. II).

II.

Borgermester Anders Jenssøn Helkands Optegnelser.

De nedenfor aftrykte Optegnelser findes i en liden i Pergament indbunden Bog, der nu tilhører Kjøbmand O. Johannesen i Throndhjem. Optegnelserne have været kjendte og delvis benyttede af Toldprocureur Lorents Evensen († i Throndhjem 4 April 1790) i 1ste Dels 2det Heste af den af ham udgivne: Samling af juridiske og historiske Materier. S. 71—74. Foruden de nedenfor meddelte Optegnelser om Borgermester Anders Helkand og hans Børn, indeholder Manuscriptet en Del Lægeraad saamt er i forrige Aarhundrede benyttet som Regnskabsbog af en Peder Andersson Bredal. Mange Blade ere ubeskrevne ligesom flere Blade mangle, dog synes neppe noget af disse at have indeholdt Optegnelser fra det 17de Aarhundrede, om de overhovedet have været beskrevne.

Udi denne Bog Findis Anteignit min min Høstrus och
Børns Fødsels Daugh och nogit om Voris Alder och Leffnidt.

Wbi duplicantur, Lateris Venit Moses,

Anndrs Jenß:

E. Haand.

Anno 1599 den 12 Maij er Jeg Anders Jenßøn Helkand
Barnfød, vdj Judland i Aars, min Faders naffn var Jens An-
derßøn, Helkand, min Moder Boelle Raßmus Daatter,

Gud Wnde mig Christlig Att leffue salig att døe, och efter
dete liff Himmerig och det euig Liff Amen,

Anno 1613 S. Micaæli daug drog fra min Forældre, och
thil Velb: Her Vlrich Sandberigs Fougit paa Quelstrup, och Var
hans schriffuer Dreng thil Anno: 1615 Micaelj Jgien huilchit er
— ij Aar,

Bett^e Aar och thid komb thil Welb: Holger, Wlfstand¹⁾,
och War hans Frues Dreng thil Anno 1618 om Paaschen er
— 2^{1/2} Aar,

Kom saa fra hinder, bete Aar och thid och thil Velb: Jffuer
Lyche och Vor hans Dreng thil Anno 1619 om Micaelj, er —
ij Aar .

Anno 1619 Mieæelj, Komb i thienest med, Ko. Ma: Cantzeler,
Christen Friis och War hans Dreng och Nogen stund
Haandschrifuer, thil Anno 1622 Micaelj, huilchit ehr — ij Aar.

Anno 1622 Martinæ thid Satte Velb: Fru Barbra Cantzelers
Frue²⁾ mig thil hederlig och høylerd mand Mester pr. Schilde-
rup³⁾ som da Vor forordnit att Verre Biscop Vdj throndhiemb
att Vere hans Fougit Vdj Norland, huilchit Jeg haffuer och Verit
thil Anno 1642 som ehr thil hobe 20 Aar, J Medler thid Jeg
haffuer thient Bitben haffuer ieg och Verit Jens Juls Fogit offr.
Herdallen, ij Aar, Ano 27 og 28: Sambt och Velb: olluf port-
berigs⁴⁾ fogit offuer bette Herdallen, 3 Aar Anno, 29; 30; 31: ehr
thil haabe ieg War Fongit i Herdallen — 5 Aar;

Karen Hansdaater, —

Anno 1590 den 14 Septemb: Er Karen Hans daatter Barn-
fød paa Øye i guldallen hindis Fader Hans Laurizen Moderen
Anne loduigs daater, och Var hun hiemme, hos sine Forældre
thil mand schreff 1609: och da komb i egteschab med, Vnge

¹⁾ Holger Ulfstand til Vosborg blev 5 Sept. 1600 gift (2 Gang) med Karen Lunge, Datter af Ove Lunge til Odden og Anne Malthesdatter Sehested. Saml. t. Jydsk Hist. og Topographi, V. S. 229.

²⁾ Christian Friis (Skaktavl) til Kragerup blev 8 Mai 1614 gift med Barbara Vittrup Hansdatter. Danmarks Adels Aarbog for 1886. S. 135.

³⁾ Peder Schjelderup var Biskop over Throndhjems Stift 1622—42.

⁴⁾ Jens Juel Pedersson til Lindberg var Befalingsmand over Throndhjems Len (med Herjedalen og Jeniteland) fra 1627—29, Oluf Parsberg til Jernet fra 1629—42.

Her Christopher¹⁾ paa Melhus, och stod dieris Brølup, samme Aar om Høsten, och var thilhaabe, thil Anno 15 Høsten, och var det di var thil samen — 6 Aar, var enke — 2 Aar. [Karens Modr døde 1601 hellig thre Konger Dag²⁾].

Anno 1617 om Høsten Komb hun i egteshab med Her peder Harchilßen³⁾ och leffde di thil samen i Norlanden, i — 2½ Aar och døde hand Ano 20. om Paasche thide, afflet it pige barn hed, Ane leffde 2 Aar, Var saa i sin enche sede paa 5te Aar,

Anno 1625: søndagen effter Nyt Aars daug Komb hun i egteshab med mig fatig Jyde Anders Helkand, och haffuer Vi Atflit Børn samen som her effter Findis Anteignit gud Allerm: Vnde os leffue, sammen i en Christen Kierligh: och saa optugte Voris Børn di Kunde bliffue di med os och Vi med dennem gudtz børn, och hafr Vi Verit samen, i egteshab i

Anno 1625, den 13 Decemb: bleff Voris liden søn Hans Anderß: fød i mellumb it och 2 om Natten om søndagen der effter døbt i thrundhiems Domkierche hans Fadere War, M: Peder schielderup superintendent: M: Mogens Blix pastor⁴⁾, Her Christopher Vdj Hospitallit⁵⁾, och Boelle, Her Jacobs⁶⁾, och Maren Eiller Christophersøns⁷⁾, Hans Fadr. gaffue ehr giort en sølfkande aff 41 lod med sit naffu paa. [Den sich Hr Hans med sig thil herøe p:⁸⁾].

Anno 1631 den 6 Junij Begynte Hans Anderßen at gaae i dansche scholle thil Niels Jonßøn Klocher gud giffue Lyche och

¹⁾ Var maaske en Søn af den hos A. Erlandsen, Biografiske Efterretninger om Geistligheden i Throndhjens Stift, S. 116 nævnte Sognepræst til Melhus Hr. Christopher, hos hvem han vel har været Capellan?

²⁾ Fra | tilføjet i Margen.

³⁾ Nogen Præst af dette Navn i Nordland kjendes ikke.

⁴⁾ M. Mogens Lauritsson Blix, Sognepræst til Throndhjems Domkirke.

⁵⁾ Hr. Christopher var i Aarene 1625—27 Præst og Forstander for Hospitaliet i Throndhjem.

⁶⁾ Hr. Jacob Jørgensson Fionus var Sognepræst til Vor Frue Kirke i Throndhjem 1619—35.

⁷⁾ Eiler Christophersen Schöllers Hustru Maren Christensdatter.

⁸⁾ Fra | tilføjet i Margen med andet Blæk, men med samme Haand.

Welßegnelse, [Hans scholle gang och Studiering Warit thil haabe, wdj 19 Aar¹), Endog hans skollegang her hieme i byen kand eller maae ej theignes, saa haffde Jeg hannem dog holtt mesten hos Andre, koste en hel Del.

Videre hans Studiering, Huad hans Udredung belanger thil Kiobinghaffn endog det koste vacher, vil ieg der omb. Jndtid Melde. Der hand komb der Neder, thog min S. Broder Rasmus²) hanne thil sig, och Wilde selff vnder holde hanne med Alt huis hand behoffluede, Jndtid vnder tagett: Mens effter som bese miir S. Broder Aar epher andet bleff suag: thog min guode Hans paa sin egen Haand, huilchet Jeg wil nu her Jehe Repetere, saa Jeg haffuer, bet for hanne i det Ringeste — 450 Rdr., Jeg haffuer Jehe, Nødigt att specifecere Noget der omb, thj Jeg krefft Jndtid, Jgien.

Dog ellers thil en effter Retning. Naar mand er Dod, och kand Jndtid snare for sig. Saa end Børnen thil effter Retning, att de kand se att Forældrene haffr hafft om soriig for demmen:

Der nu denne forne min Søn, war saa vit komen, att hand schlulle thil det hellige Prediche Embede³), End och strax der effter Jnd threde Vdj det hellige Egteschiabs Stand (huor vdj Gud giffue hanne Løche och Welsignellie) Da haffr Jeg med giffuet hanne for Vden huis Kledr hand kunde behoffue, VRegnid, effter min effne effter den schadelig Jlde Brands Følgendes,

¹) Fra | tilføjet med andet Blæk, men samme Haand.

²) Rasmus Jensen (Hellekande) - en rig Kjøbmand i Kjøbenhavn, især bekjendt ved, at et af hans Skibe deltog i Slaget paa Kolbergerheide † 1648 i sit 45. Aar. gift med Enken efter Lorenz v. Meulengracht, Karen Pedersdatter, † 1654 i sit 45. Aar. (Bruun, Slaget paa Kolbergerheide S. 77 og de der citerede Steder; O. Nielsen, Kjøbenhavns Hist. og Beskr. IV, Reg.)

Hans Datter, Karen Rasmusdatter Hellekande, † 1673, var gift 1° med isl. Kjøbmand Mikkel Nansen, 2° med Sekretær i tydske Cancelli, Math. Rud. Rheinfrank: hun var Moder til Griffenfeldts Hustru Cathrine Nansen. (Museum. 1890, S. 115; Personalhist. Tidsskr. 1. R. I. S. 197).

³) Han blev residerende Pastor til Herø Præstegjeld paa Søndmøre. Hans Datter var vistnok den Maren Hansdatter Hellekande, der var gift med Ove Christensen Froeh, og hans Søn den Hans Hansen Helkand, der 1733 var Lensmand i Rødve,

Thil Hußbehoff

	Dlr.	ortt
Thoe Wogr thin	20	,
et par liuße Stagr	2	,
it senge Bechen	"	3
Fire Vogr Kober	36	,
thoe Malmgrydr	3	,
thoe par sparlagen	8	,
Fire Bolster Diøner	30	,
Fire Hod Diøner	6	,
Fire pudr		
Thoe Dundiøner	30	,
	Summa	135 3

Noch:

	Dlr.	ortt
Thoe Sølff Kandr	Veiger	
Tholff Sølff Schedr	172 Lod	86 ,
Noch femb Lod Guld thil en goud		
Kiede	35	,
	121	,

Efter som min Søn komb thil Brødet vid Øiøe kanten, gaff
ieg hannem videre i Stedet for Andet, som hannem thienette best:

Følger	Dlr.	ortt
En Lest spansch saltt	24	,
Fire tr Norsch Malt	6	,
Fire tr are	5	,
Thoe tr Bing	4	,
Thoe tr Bing Miel	4	,
Thoe Vogr Nod garn	10	,
Threij Vogr tong	9	,
Thoe Vogr Hamp		
8 Fische Snorer	5	,
	67	,

Lod Moderen følge noget med, kommer mig Jndtid vid som
Linkleder och Andet.

Videre ehr nu Jehe att Melde om dene min Søn, Alt dette for haabes Jeg Bliffuer vel optaget i en guod miening, thuiffler Jehe paa, om Gud ladr mig threnge, Jeg da handles vel, med, J Jesu naffn Amen. Beløber sig paa denne min Søn Hr. Hanßis Hiembgiffit: thil — 323 Rixdr. 3 ortt Gud giffue Dig nu der med Løche och Welsignelße, och faar du Jehe Widere da thach Gud for guod op tuchtelße, och for wor Herre Vndte mig saa meget Jgien fra Ilde brand, thil dig och lad dig Nøije,

Anno 1627 den 3 Janmarij imellumb 4 och 5 om Afftenen, ehr min Daatter Anne Andersdaatter fød, her i Thrundh: och Söndagen der effter døbt i Vor Frue Kierche, hindis Fadere var, Jon Robertsson, Casper, Christophersson¹⁾. Giedsche, Billebens Høstrue²⁾ Øllegrd M: Mogentis³⁾, Aase, Olluff schrifluers⁴⁾, gud giffue hinder løche och salligh: Hindis Fader gaffue var 18 Dr., som ieg ehr schyldig ehr kiøbt en Koschen for, og 3 schedr aff S: M: Mogensis Sølf.

Anno 1643 den 11 Junij stod hindes Brølup med den hederlige Mand: Her Niels Schielerup⁵⁾ medtiener thil Vor Frue Kierche her wdj Thrundh: wdj mange gott Folches Neruerelße, Jnden och Wden byen. Gud Allerm: giffue de wnge Folch Løche och Welsignelße, och att leffue samen effter Guds Willie i guod Wenlighed och kierligh: Och effterdj, det ehr Natturligt att Forældrene Elscher, ærer och giør sine Børn (helst de som ere guode och lydige Børn) thil guode, da effter min fattige effne och Formue, haffuer ieg giort bette min Daatter itt frit Brølup

¹⁾ o: Caspar Christophersen Schøller, Broder af den ovf. nævnte Eiler Schøller.

²⁾ Mag. Peder Schjelderups 2den Hustru Gidske Lange.

³⁾ M. Mogens Lauritsen Blix's Hustru Øllegaard.

⁴⁾ Oluf Skriver var Borgermester i Throndhjem.

⁵⁾ Hr. Nils Schjelderup var residerende Capellan til Vor Frue Kirke i Throndhjem 1640 indtil sin Død c. 1652; han var en Søn af den forannævnte Biskop i Throndhjem Peder Schjelderup. Hans Enke ægtede 1653 Eftermanden, senere Sognepræst til samme Kirke, Hr. Peder Pedersen Bredal, og deres Datter Boel havde i sit 2. Egteskab med Hr. Anders Nielsen, Sognepræst til Lexviken, en Søn, som fik Morfaderens Navn og altsaa turde være den i Indledningen omtalte Peder Andersson Bredal (Personalhist. Tidsskr. 1. R. V S. 247 ff.; Erlandsen, Geistligheden i Throndhjems Stift S. 63, 74, 290).

som ieg hinder war Pligtig och ellers giffuet hinder med sig,
Følgendes,

Thoe Dyßind Thinfade, Threij Dyßind tin Thalerchener, Threij halffue tinkandr., En heel Thin kande, En Smør Kande, Ett Wandfad, dette Thin veiget 3 W: ij pd. Thoe par Liusse Stager, Ett Fyr Bechen. Thoe Senge Bechen, Fire Messing Fade, en Brapande, Threij Malmgb grydr., veiget — 2 pd. 17 $\frac{1}{2}$, Femb Vogr. Kaaber, med Brøgekæil och Køchenet.

En themelig Wdschoren Ege Seng: der wdj Kleder: Itt Thafftes sparlagen, Thre Bolster, En Dun Diønne, aff olmerdug och ederdun, Thoe Hod Diøner, Thoe puder med War. Dets behørig Brudlagen — ij par.

Noch Kleder att lige en fremed Mand paa: Thoe Bolster, En Dun Diøne aff Olmerdug och ededun, Thoe Hod Diøner, Thoe puder med War, Detz hørlige lagen, Der thil itt grøn, Cron Raschis sperlagen,

Noch: En gemen seng med Diøne Hod Diøne Lagen och Rye, thil Drengene Saa wel som lige saadan til pigerne.

En wdschoren Brudkiste, aff Eg huor wdj War, Thoe par graa Hørgans Lagen, Thoe par groffue dito Firre Hørgans Duge, Firre Blorgans Duge, en Damasches Dug, Fire Hørgans Haandklede, Fire groffue dito

En Sølffkande weigett 111 Lod Ett Sølffkoschen weigett $68\frac{1}{2}$ Lod Tholff Sølff schieder veigett 49 Lod og 3 q: = $228\frac{1}{2}$, Lod 3 q: NB. En perll snor, och Ett Perl baand Hindes Guld kiede Gud unde mig Liff och Hebred saa schal Boel faae lige saa med første.

NB. Brud Kleder Var en Boratis Kledning och en Silche Kledning och en sortt fin Klede Kaabe med Lin Kleder,

Threij Kiør och Nogle Faar.

Her for wdten hialp Jeg hinder thil Aufflsgrd, dett samme bør Boell om hun leffuer och det behøftuer och hielpis til.

Dette forne som nu schritt er, for moder Jeg Jche nogen enten Aff mine egne eller Andre Wille thenche eller mene, Att ieg gjør det Att ieg wil Regne med mine Børn, huis Jeg giffuer dennem men mere Aff Aarsage Att forekome. Jring imelumb den-

nem effter min Død, men wil Gud spare mig liffuett saa schal
 Jeg sligt med Guds Hielp faare kome, det er wel och schied i
 den miening Att omb Gud wil Boell leffuer och kunde blifue
 forsiett, hun da kunde och Niude dett samme, Drengene, de maa
 sørge sielff och thiene for Klede och Føde, saa haffr ieg giort.:
 Dette er giortt Alt i en guod mieningh.

Anno 1631 den 18 Januarij Klochen var femb, er min
 Daatter Boelle Andersdaatter fød her i Thrundhiemb Søndagen
 der effter døbt i Domkierchen, hindis Fadere: Her Mens Chri-
 stophersøn, Pastor, och Alexander Samson Borgemester, sambtt
 Welb: Fru Karen Kruße, Velb: Olluff porsberigs, Karen Knuds
 daatter paa Øie och Thorre, Dionus Pedersøns. Gud giffue hin-
 der Løche och Velsignelße, Hindis Fadr gaffue vor $20\frac{1}{2}$ Dr..
 som ieg ehr hindr schyldig.

Anno 1650 Vor Frue Dag i Faste stod hindes Brølup her
 i Thrundh: med Erlige Karl Niels Pederß: førlige Velb: Frederich
 Vnes Haandschrifuer och Nu Foget offuer Størdals len, Gud
 Allerm: giflue dennem Løche och Welsignelße, Effter Manier och
 schich haffuer Jeg giort hinder it frit Brølup och ellers giffuet
 hinder med sig at løtte først Hus med, Følgendes,

2 Dysind 3 tinfade, 3 Dysind talerchener, 1 tin kande. 1
 Smør kande, 3 Voger j pd. — 2 par linse stager, 1 Fyr bechen.
 2 Seng Bechen, 1 Stor Messing Fad, 1 Malmbryde og 3 kaab.
 Potter, 5 Vogr Nye Kedler Kaaber.

1 Vdschoren ege seng der i 2 Bolster Diøner, 1 olmers Dun
 Diøne med eder Dun, 2 Hod Diøner, 2 pudr med Var. 1 par
 Hørgans Lagen, 1 Sperlagen aff Brøgs Atlasch, 1 par aff lagen
 tye och 1 gamel tafftes. Noch thil en anden Seng 2 Bolster
 Diøner, 1 Dun Diøne aff Ohnerdug och ededun, 2 Hod Diøner,
 2 puder med Var och thilhørig Lagen, 1 grønt Rasch Sper-
 lagen, En gemen seng thil Drengen med Diøne Hod Diøne och
 Lagen och tye, Saa vel lige saa thil Pigerne, En Vdschoren Brud
 kiste der i 2 par Hørgans Lagen, 2 par groffue dito, 4 Hø-
 rgans Duge, 4 Blorgans Duge, 1 Damasches Dug, 4 Hørgans
 Hand kledr, 4 groffue dito.

3 Kiør 1 Brun schyd med sit føl i steden for Faar,

1 Sølff kande Veiget 112 Lod 1 Sølff koschen 58 Lod 12
schieder 45½ Lod 1 qt:

1 Perl baand, 1 Guld kiede, 40 Dlr. i steden for Perl snor,
disse 40 Dlr. er alt klar. 1 Boratis Kledning 1 fin Klede Kaabe
1 Biørnschinds Feld 1 Kledning af Silche tøj eller 30 D.
isteden. Disse 30 Dlr. alt klar. Boelle Rester endnu 1 par
Brudlagen och Pudeuaar der til och 1 bra pande, 1 Malmb gryde
Dette hafr Karen klarit med Boelle,

Ellers flyde Jeg Anne min Daatter en Affls grd, koste der
paa med Affmindelße, och Stedßmaal, — 70 Dlr. huor imod
Boelle schal och haffue Viderlaug imod dette ehr och Bolle
stillet thil frids,

Ao 1651 den 29 deromb klarit med Boelle oimb dette forne

A. Jenßen
E. Hand.

Anno 1632 den 30 Maj Bleff min Liden sön, Peder An-
derlöen fød, Klochen 8 om Formidagen och Söndagen der effter
døbt i Dombkierchen hans Fadere War, Welb: olluff parsberig,
M: pedr schielderup, Hendrich engelstmand¹⁾, och Maren Hr.
Mensis²⁾, och Karen Eillersdaater³⁾) och var dete Barn det første
Maren pedersdaater Bar thil Daaben: och Kaldet det effter sin
Fader Bißben. Gud giffue same barn løche och sallighed. Hans
Fadr gaffue var = 38 Dr. i guld som ieg ehr hannem schyldig.
(Der aff ehr giort beslag paa thoe Kander, aff Thre, ehr dr vdj
68 Lod Sølff,⁴⁾)

Belangende denne min Søn, hans scholle gang: och holde
Wden lands: Vil Jeg Melde Nogett lidet omb, Jche fordj det
giordes Nødigt, dog lige uel for en Hukomelße, saa haffuer hand
wel kost mig offuer 500 Rdr. ehr dog Jehon femb Hundr Rix.

¹⁾ : Henrik Sommerschield, Borger i Throndhjem.

²⁾ Maren Pedersdatter Schjelderup, M. Ments Christopersen Darre's
Hustru.

³⁾ Karen Eilersdatter Schøller var gift med Borgermester i Throndhjem Lars
Bastiansson Stabel.

⁴⁾ Fra [tilføjet i Margen med samme Haand men lysere Blæk.

Dlr. der hand nu som Holendern siger haffde Wd Rasit, fattid hand sig faare, i Jesu naffn att begiffue sig i Egteschab,¹⁾

Der denne min Søn schulle schielles fra mig giorde Jeg haunem fra mig, med Kledr och Andet thil hans Brølup, lige-som Jeg giorde wid min anden Søn, saa det gaar lige op imod huer andre och der for uden gaff hanzem thil Hiembgifft lige imod H: Hans: Følgendes

2 Voger Thin	20 Dr.
1 par liusse Stager	2 Dr.
1 Senge Bechen	3 ert
4 Vogr Kaaber	36 Dr.
1 par sperlachen	4 Dr.
2 Bolster	15 Dr.
2 Hod Puder	3 Dr.
2 Puder	
1 Dun Diøne }	15 Dr.

Her Hans bekomb aff Adschielige Ware Nogett som schulle boe Vid Søekanten det behøffde Jche Peder, løb sig til - 107 Dlr. Dennem ehr Peder leuerit i Rede Penge, att lige i sin Brug, Noch fich Peder lige Sølff imod Her Hans och Guld Kiede beløb sig thil — 121 Dlr. Er saa in Summa Ald Peders Hiembgifft Penge — 323 Dr. 3 ortt.

Widere ehr och war Jche Raaden, thache Gud det kunde saa streche, effter en guod op tugtelse, Jeg fich Aldrig fra mine For eldre thil — 20 3, Vor Herre haffuer hiulpet mig lige uel, Gud Vere ærit wel haffuer Jeg Verit løstig i mine Vnge Dage, mens Jeg thog Ware paa Jgien Naar Noget war att for tiene, och slid mangt par lerets Bogser op: Jeg er dog den ieg er,

Dette ehr nu saa kaartelig Meldett omb mine fire Børn. Den Allerm: guode Gud werre ærit och Prisbett: som haffr ladett mig saa lenge leffue, och wndt mig saa megett, Jeg kunde dennem opføde, och optuchitte, nu befaller Jeg edr Allesamen, den guode Jesus, den Allerhøyeste, Gud Vnde eder nu saa att leffue, i

¹⁾ Hvem han var gift med, kjendes ei, men hans Søn var aabenbart den Henrik Helkand, der i 1701, 44 Aar gl., levede paa store Vedøen i Hiterns Præstegjeld og da havde en Søn Peder, 2 A. gl.

kunde haffue Gud thil Wen, saa i kunde Niude den lsche, Jeg och eder Moder haffr. hafft med eder, saaledes: i kunde leffue med eders Børn, och dennein opføde i gudz fryggt: och giøre dennem fra eder som wi wid eder, saa var det Høylig Gud Att thache,

Ellers kiere Børn, lidet att Melde min thilstand, effter den schadelig Jldebrand, da ehr Jeg geroden i Nogen Vitløftighed saa Jeg ehr schiuldig i Danþ: her och i Byen, huilchett ehr Rigtighed Noch for som min Søn Peder selff haffuer schtt Naar Jeg nu offuer Regner huad Jeg kand haffue imod Jgien, saa kand Gud sche Loff min Formue Vel betalle min Gield, och enda thil offuers, thil end hederlig och guod Begraffuelße, Mens efftersomb, dett ehr Vel nmugligg en wng kand døe, Saa ehr det Vmugligt en gamel kand leffue lenge, Der som Gud wil Wnde mig Nogen Aar att leffue Vdj, haaber Jeg wel selff att bruge mig saa, Jeg schal betalle min gield och da Videre her effter theigne der omb, Wil Wor Herre och mig bort kalde, Saa gleder Jeg mig Wid, Jeg haffuer Fire Børn de thoe, ehr Werslig, de thoe ehr geiſlig Saa kand de thoe weslig threde i min Brug effter som den thiener Jche, de geiſlig, och der aff betalle min Gield, Saa haffuer Jeg en Daatter lille Karen¹⁾ hun maa Jche glemes, huor omb Jeg Widere schal melde en anden thid, huemb Vid Jeg kand endnu leffue att følge hinder Brud, (nu Gud Raade for alting).

Anno 1634 den 17 Nouemb: Bleff min Daatter Riborig Andersdaatter fod Klochen war 10 om Formidag: och siden Freddagen effter døbt, hindes Fadere, M: Hans Sørensen²⁾, Her Steen Hansen³⁾, Anne Her. Michels⁴⁾, Ellse Lauritz Jensens, og Maren

¹⁾ Om hende findes Intet i Manuscriptet.

²⁾ Lector theolog. og Rector ved Throndhjems Skole.

³⁾ Hr. Sten Hansen var Capellan og senere Sognepræst til Ørkedalen samt Provst i Dalernes Provsti. Han havde i 1661 en Sag med Raadmand i Throndhjem Morten Lauritssøn (Lerche), fordi han ei vilde begrave en Tjenestepige, som Raadmanden og hans Hustru Maren Eilersdatter (Schøller) vare mistænkte for at have ombragt.

⁴⁾ Formodentlig Hr. Michael Villadsen, der var residerende Capellan til Throndhjems Domkirke. I saa Falz har han været 2 Gange gift, da Michael Villadsens Enke hed Gjerthrud.

Hans Buschis, Gud lade hinder opuoxe vdj Guds sande Fryggt Amen, Hindes Fader Gaffue war = 26 Dlr. Rix.

Anno 1641 den 27 Januarij: Klochen it qt: til otte døde denne min s: Daatter der jeg var paa min Reijse thil Dan~~l~~: och er begravfuid den 30 dito i Throndhiebns Domb Kierche Gud gifue hinder en gledelig opstandelße.

Fremmede Adelsslægter i Danmark.

Ved **Louis Bobé**.

(Fortsat fra 2 R. B. V.).

II. von Reitzenstein.

Den friherrelige Slægt von Reitzenstein har hjemme i Regnitzlandet i Franken og nævnes allerede i det 12. og 13. Aarhundrede, efter sine forskjellige Besiddelser opført under Navnene Grun, v. Wildenstein, Sack, v. Berg, v. Töpen, v. Sparnberg. Alle disse Grene ere, med Undtagelse af Hovedstammen Reitzenstein, der fra Franken næsten har udbredt sig til alle Dele af Tyskland, og Ætten Grun, der i Følge Vaabenmærket endnu skal blomstre i de i Østerrig bosatte Grever Grünne, uddøde tidlig. Slægten ejede den største Del af det nuværende „Amtsgerichtsbezirk“, Naila og mange Godser i Sachsen og Böhmen. Stamslottet Reitzenstein var et Rigslen, der laa midt i Familiens øvrige Besiddelser. Slottet, hvis oprindelige Navn er Richenstein, vistnok opkaldt efter Richza eller Reichza, Kejser Lothars Gemalinde, skal allerede være bygget i Begyndelsen af det 12. Aarhundrede, skjønt det ikke nævnes i Dokumenter før Aar 1300.

Som Stamfædre til denne overordentlig talrige og vidtforgrenede Slægt, nævner et i det bayerske Rigsarkiv opbevaret Dokument fra Aaret 1398 Fætrene Thomas og Aberdar v. Reitzenstein. I Tidens Løb delte Slægten sig i tre Hovedlinier, til Reitzenstein, Schönenberg og Schwarzenstein, den sidstnævnte efter 1519 i ti Sidelinier. Ialt opstod der ved fortsat Deling